

LIETUVOS RESPUBLIKOS LYGIŲ GALIMYBIŲ KONTROLIERIUS

SPRENDIMAS

DĖL GALIMOS DISKRIMINACIJOS NEGALIOS PAGRINDU (DUOMENYS NESKELBTINI) TEIKIANT PASLAUGAS TYRIMO

2025 m. rugpjūčio 29 d. Nr. (25)SN-207)SP-56
Vilnius

Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyboje (toliau – ir Tarnyba) 2025 m. liepos 7 d. gautas pareiškėjos (Tarnybai Pareiškėjos duomenys žinomi, toliau – Pareiškėja) skundas dėl galimos diskriminacijos negalios pagrindu (duomenys neskelbtini) teikiant paslaugas (toliau – Skundas).

Pareiškėja Skunde nurodė, kad yra asmuo su regos negalia ir naudojami šuns pagalbininko pagalba. 2025 m. liepos 5 d. Pareiškėja „Uber“ programėle išsikvietė automobilį ir gavo pranešimą, kad atvyks vairuotojas (duomenys neskelbtini) (toliau – Vairuotojas), transporto priemonės valstybinis numeris (duomenys neskelbtini). Pareiškėja Skunde nurodo, kad atvykęs Vairuotojas nesustojo prie Pareiškėjos, laukė, kol Pareiškėja jam paskambins. Pareiškėjai susisiekus su Vairuotoju telefonu, Vairuotojas informavo, kad Pareiškėjos su šunimi neveš, ir nesvarbu, kad Pareiškėja turi regos negalią. Vairuotojas pats atšaukė iškvietimą.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo 30 straipsnio 1 ir 2 dalimis, lygių galimybių kontrolierė 2025 m. liepos 16 d. raštu Nr. (25)SN-207)S-397 kreipėsi į UAB „Uber Lithuania“, prašydama pateikti atsakymus į lygių galimybių kontrolierės klausimus. Taip pat lygių galimybių kontrolierė 2025 m. liepos 10 d. raštu Nr. (25)SN-200)S-385 dėl skundo Nr. (25)SN-200, kuris savo esme atitinka šio skundo aplinkybes, kreipėsi į Lietuvos negalios organizacijų forumą (toliau – LNF), prašydama pateikti ekspertinę nuomonę apie nagrinėjamą situaciją.

Lygių galimybių kontrolierė

n u s t a t ė :

„Uber B.V.“, atstovaujama advokatės (duomenys neskelbtini), 2025 m. rugpjūčio 13 d. pateikė raštą, kuriame nurodė, kad UAB „Uber Lithuania“ yra „Uber“ kapitalo grupės, teikiančios įvairias paslaugas, dalis, įskaitant platformos paslaugas, kurias teikia Nyderlanduose įregistruota „Uber B.V.“..

„Uber“ platformos paslaugos tikslas – sujungti keleivius, kuriems reikalingos pavėžėjimo paslaugos, su vairuotojais iš išorinių taksų įmonių arba su individualiais operatoriais, kurie pasirinko būti prieinami tokioms paslaugoms teikti. Naudodamiesi „Uber“ platforma, vartotojai (keleiviai) gali pateikti kelionių užklausas, kurios paskirstomos vairuotojams, kurie tuo metu aktyvūs „Uber“ platformoje. Vairuotojai gali priimti užklausą ir atlikti kelionę arba ją ignoruoti ar atmesti, taip pat tai gali daryti pakartotinai. Bet kuriuo atveju, keleivių pavėžėjimo paslaugą tiesiogiai keleiviui suteikia nepriklausomas vairuotojas, savo vardu kaip savarankiškai dirbantis asmuo arba taksų įmonės vardu. „Uber“ grupės įmonės tik suteikia galimybę keleiviams ir vairuotojams susisiekti per „Uber“ platformą. Vairuotojai, kurie naudojami „Uber“ platforma ieškodami pavėžėjimo užklausų, nėra „Uber“ grupės darbuotojai, darbuotojai pagal sutartį, agentai, teisiniai partneriai ar įgalioti atstovai. Šie vairuotojai yra arba samdomi trečiosios šalies specializuotos taksų įmonės (su kuria jie taip pat sudaro sutartį), arba nepriklausomi operatoriai, veikiantys savo vardu kaip paslaugų teikėjai; bet kuriuo atveju, jie patys atsako už savo veiklą, įskaitant keleivių saugumą ir gerovę. „Uber“ grupė neteikia automobilių ar jokių kitų fizinių priemonių pavėžėjimo paslaugoms teikti, nesamdo vairuotojų ir nekontroliuoja, kaip atliekamas keleivių pervežimas. Vairuotojai turi laisvę savarankiškai nuspręsti, ar ir kada jie nori įjungti „Uber“ programėlę ir prisijungti prie „Uber“ platformos, siekiant gauti pavėžėjimo užklausas, tai reiškia, kad jie gali patys nuspręsti, ar ir kada nori teikti paslaugas.

„Uber“ turi patvirtintas „Uber“ bendruomenės gaires (toliau – Bendruomenės gairės), kurios taikomos tiek keleiviams, tiek vairuotojams, ir kuriose yra įtvirtinti elgesio standartai, kuriais siekiama skatinti pagarbą, įtrauktį ir prieinamumą „Uber“ platformoje. „Uber“ partneriams vairuotojams skirtose paslaugų teikimo sutarties priedo papildomose sąlygose, vairuotojai yra informuojami apie minėtas Bendruomenės gaires. Bendruomenės gairės numato, kad *„Visi, kas prisiregistruoja ir sukuria „Uber“ paskyrą, turi laikytis „Uber“ bendruomenės gairių“*. Bendruomenės gairėse numatyta skiltis „Diskriminavimas“, kurioje yra nurodyta, kad „Uber“ netoleruoja diskriminacijos ir „Uber“ yra netoleruotinas toks elgesys, kai atsisakoma teikti paslaugas asmeniui dėl jo ypatybių, kurios yra apsaugotos įstatymais, įskaitant ir dėl turimos negalios. Bendruomenės gairėse minėtoje skiltyje „Diskriminavimas“ yra įvardintos konkrečios nuostatos, susijusios su negalia, bei tai, kad „Uber“ platformą naudojančios partneriai vairuotojai privalo laikytis visų galiojančių įstatymų, reguliuojančių asmenų su negalia vežimą, įskaitant asmenims su negalia padedančių gyvūnų ir pagalbinių priemonių (pvz., asmenų su negalia vežimėlių) transportavimą. Taip pat Bendruomenės gairėse yra atskira skiltis „Neįgaliesiems padedantys gyvūnai ir pagalbinių priemonės“, kurioje aiškiai išdėstyta „Uber“ politika

– vairuotojams draudžiama atsisakyti vežti keleivius su asmenims su negalia padedančiais gyvūnais ar pagalbinėmis priemonėmis vien dėl šių gyvūnų ar priemonių. Nors „Uber“ neteikia jokių konkrečių ar aiškių nurodymų, kaip elgtis teikiant keleivių pavėžėjimo paslaugas, „Uber“ periodiškai siunčia pranešimus tiesiogiai vairuotojams, primenant jiems apie tam tikras taisykles (pvz., kelių eismo saugumo ir pan.). Jeigu įvyksta koks nors incidentas, „Uber“ griežtai pabrėžia vairuotojams, kad atsisakyti vežti žmones su negalia ir (ar) jų šunis pagalbininkus yra draudžiama, o diskriminacija dėl negalios – neleistina.

Rašte nurodoma, kad atsisakymas teikti paslaugą asmeniui su negalia su šunimi pagalbininku neatitinka „Uber“ politikos. „Uber“ nuolat peržiūri kiekvieną keleivio pranešimą, susijusį su galimais diskriminaciniais veiksmais, įskaitant atvejus, kai atsisakoma vežti dėl kartu keliaujančio asmenims su negalia padedančio gyvūno (šuns pagalbininko). „Uber“ specializuotos komandos kiekvieną atvejį vertina individualiai – susisiekiama su abiem šalimis telefonu, atlieka išsamų tyrimą ir, jei reikia, imasi atitinkamų veiksmų, įskaitant sutarties su vairuotoju peržiūrą.

Taip pat pažymima, kad pagal bendrą taisyklę, vairuotojai gali bet kada atšaukti kelionę, jei tai neprieštaruoja jų įsipareigojimams pagal vairuotojų sąlygas ir Bendruomenės gaires. Tai reiškia, kad, teikdami keliones per „Uber“ platformą, vairuotojai privalo laikytis visų taikomų teisės aktų, todėl jie neturėtų atšaukti kelionės dėl diskriminacinių priežasčių ar aplinkybių, kurios galėtų būti laikomos diskriminacinėmis keleivio atžvilgiu.

Rašte yra pateikiama ir Vairuotojo pozicija dėl Pareiškėjos Skunde nurodytos situacijos. Vairuotojas patvirtino, kad atsisakė suteikti pavėžėjimo paslaugą Pareiškėjai, teigdamas, jog nesuprato, kad Pareiškėja turi regos negalią, o šuo – pagalbininkas. Supratęs situaciją, Vairuotojas pakvietė Pareiškėją į automobilį, tačiau pastaroji jau buvo atšaukusi iškvietimą. Vairuotojo teigimu, jis anksčiau yra turėjęs nemalonių patirčių su šunimis, todėl turi tam tikrų išankstinių nuostatų. Tačiau pabrėžė, kad jei būtų žinojęs, jog Pareiškėja turi regos negalią, tai jam nebūtų buvusi problema.

LNK pateiktoje ekspertinėje išvadoje nurodoma, kad, vadovaujantis pateikta informacija ir galiojančiais teisės aktais, Vairuotojas, atsisakydamas suteikti pavėžėjimo paslaugą Pareiškėjai ir reikalaujamas, kad ji atšauktų paslaugos iškvietimą, pažeidė Pareiškėjos teises ir lygių galimybių principą, neužtikrindamas paslaugų prieinamumo ir / ar tinkamo sąlygų pritaikymo. Tokia situacija vertintina kaip diskriminacija negalios pagrindu.

Lygių galimybių kontrolierė

konstatuoja:

tyrimo metu buvo vertinami Vairuotojo veiksmai – ar teikdamas keleivių pavėžėjimo paslaugas jis nepažeidė Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatų, kuriose įtvirtinta, kad paslaugų teikėjams draudžiama diskriminuoti asmenis dėl negalios, atsisakant teikti paslaugas arba jas teikiant blogesnėmis sąlygomis.

Jungtinių Tautų asmenų su negalia teisių konvencijos¹ (toliau – Konvencija) 5 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta, jog valstybės, šios Konvencijos šalys, pripažįsta, kad prieš įstatymą visi asmenys lygūs ir lygūs pagal įstatymą, taip pat turi teisę į lygiavertę įstatymo apsaugą ir teisę vienodai naudotis įstatymo teikiamomis galimybėmis be jokio diskriminavimo. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, draudžia bet kokį diskriminavimą dėl negalios ir garantuoja asmenims su negalia vienodą ir veiksmingą teisinę apsaugą nuo diskriminavimo dėl bet kokios priežasties (Konvencijos 5 straipsnio 2 dalis). Konvencijos 9 straipsnyje „Prieinamumas“ įtvirtinta pareiga valstybėms, šios Konvencijos šalims, siekti, kad asmenys su negalia galėtų gyventi savarankiškai ir visapusiškai dalyvauti visose gyvenimo srityse, imtis atitinkamų priemonių, užtikrinant asmenims su negalia lygiai su kitais asmenimis fizinės aplinkos, transporto, informacijos ir ryšių, įskaitant informacijos ir ryšių technologijų bei sistemų, taip pat kitų visuomenei prieinamų objektų ar teikiamų paslaugų prieinamumą tiek miesto, tiek kaimo vietovėse. Šios priemonės, kurios apima prieinamumo kliūčių ir trukdžių nustatymą ir pašalinimą, *inter alia* taikomos keliams. Be to, pagal Konvencijos 30 straipsnį valstybės, šios Konvencijos šalys, privalo imtis visų atitinkamų priemonių, kad užtikrintų, kad asmenys su negalia turėtų galimybę patekti į kultūros renginių ar paslaugų vietas (1 dalies c punktas).

Jungtinių Tautų asmenų su negalia teisių komitetas 2014 m. gegužės 22 d. Konvencijos 9 straipsnio „Prieinamumas“ Bendrojoje pastaboje Nr. 2 (toliau – Pastaba) nurodė, jog prieinamumas yra asmenų su negalia gyvenimo savarankiškai ir visapusiško bei lygiateisio dalyvavimo visuomenės gyvenime prielaida. Be fizinės aplinkos, transporto, informacijos ir ryšių, įskaitant informacijos ir ryšių technologijų bei sistemų, taip pat kitų visuomenei prieinamų objektų ar teikiamų paslaugų prieinamumo asmenys su negalia neturės lygių galimybių dalyvauti visuomenės gyvenime (Pastabos 1

¹ 2024 m. rugsėjo 27 d. autentiškas vertimas (Vyriausybės kanceliarijos posėdžių skyrius), <https://socmin.lrv.lt/public/canonical/1724900267/3014/JT+asmen%C5%B3+su+negalia+teisi%C5%B3+konvencija.LT.2024.08.27.pdf>

straipsnis). Svarbu, kad prieinamumo klausimas būtų sprendžiamas visais aspektais, apimant fizinę aplinką, transportą, informaciją ir ryšius, taip pat paslaugas. Subjektų, valdančių pastatus, transporto infrastruktūrą, transporto priemones, informaciją ir ryšius, taip pat paslaugas, juridinio asmens statusas ir viešasis ar privatus pobūdis nebeakcentuojami. Visuomenei tiekiamos prekės, produktai ir teikiamos paslaugos turi būti prieinamos visiems, neatsižvelgiant į tai, ar juos / jas valdo ir (arba) teikia / teikia valstybės institucija, ar privati įmonė. Asmenys su negalia turėtų turėti vienodas galimybes naudotis visomis visuomenei tiekiamomis prekėmis, produktais ir teikiamomis paslaugomis taip, kad būtų užtikrintos veiksmingos bei vienodos galimybės ir gerbiamas jų orumas. Toks požiūris kyla iš draudimo diskriminuoti; prieinamumo galimybių neužtikrinimas turėtų būti laikomas diskriminacija, nesvarbu, ar kaltininkas yra viešasis, ar privatus subjektas. Prieinamumas turėtų būti užtikrintas visiems asmenims su negalia, nepaisant negalios pobūdžio, neišskiriant jų jokiais pagrindais – rasės, odos spalvos, lyties, kalbos, religijos, politinių ar kitų įsitikinimų, nacionalinės ar socialinės kilmės, turto, gimimo ar kitokios padėties, teisinės ar socialinės padėties, ar amžiaus. Sprendžiant prieinamumo klausimą reikėtų ypač atsižvelgti į asmenų su negalia lyties ir amžiaus aspektus (Pastabos 13 straipsnis).

Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintas pamatinis asmenų lygybės principas. Konstitucijos 29 straipsnyje skelbiama, jog įstatymui, teismui ir kitoms valstybės institucijoms ar pareigūnams visi asmenys lygūs; žmogaus teisių negalima varžyti ir teikti jam privilegijų dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų. Asmenų lygybės principas iš esmės reiškia diskriminacijos draudimą, o diskriminacija dažniausiai suprantama kaip žmogaus teisių varžymas ar tam tikrų privilegijų teikimas, atsižvelgiant į lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų požymius (be kitų, Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 1998 m. lapkričio 11 d., 2019 m. sausio 11 d., 2023 m. spalio 4 d. nutarimai).

Lygių galimybių įstatymo 1 straipsnyje nustatyta, jog šio įstatymo paskirtis – užtikrinti, kad būtų įgyvendintos Konstitucijos 29 straipsnio nuostatos, įtvirtinančios asmenų lygybę ir draudimą varžyti žmogaus teises ir teikti jam privilegijas lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų pagrindu. Konstitucijoje įtvirtintos asmenų lygybę reglamentuojančios pagrindinės nuostatos yra perkeltos į Lygių galimybių įstatymą, kuris draudžia diskriminaciją šio įstatymo taikymo srityje ne tik dėl konstitucinių nediskriminavimo pagrindų, bet ir dėl kitų žmogaus tapatybės požymių ar priskiriamų savybių, kurios yra įtvirtintos Lygių galimybių

įstatyme. Taip pat šiuo įstatymu siekiama, kad būtų įgyvendintos ir Europos Sąjungos teisės aktų, nurodytų šio įstatymo priede, kitų tarptautinių sutarčių nuostatos.

Pagal Lygių galimybių įstatymo 2 straipsnio 1 dalį, diskriminacija – tiesioginė ar netiesioginė diskriminacija, priekabiavimas, nurodymas diskriminuoti dėl lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos. Tiesioginė diskriminacija Lygių galimybių įstatymo 2 straipsnio 9 dalyje apibrėžiama kaip elgesys su asmeniu, kai dėl pirmiau išvardintų pagrindų asmeniui taikomos mažiau palankios sąlygos, negu panašiomis aplinkybėmis yra, buvo ar būtų taikomos kitam asmeniui.

Pagal Lygių galimybių įstatymo 2 straipsnio 5 dalį, netiesioginė diskriminacija – veikimas ar neveikimas, teisės norma ar vertinimo kriterijus, akivaizdžiai neutrali sąlyga ar praktika, kurie formaliai yra vienodi, bet juos įgyvendinant ar pritaikant atsiranda ar gali atsirasti faktinis naudojimosi teisėmis apribojimas arba privilegijų, pirmenybės ar pranašumo teikimas lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu, nebent šį veikimą ar neveikimą, teisės normą ar vertinimo kriterijų, sąlygą ar praktiką pateisina teisėtas tikslas, o šio tikslo siekiama tinkamomis ir būtinomis priemonėmis. Sąlygų nesudarymas negalią turintiems asmenims gauti paslaugas galėtų būti laikomas netiesiogine diskriminacija negalios pagrindu.

Pagal Lygių galimybių įstatyme įtvirtintą diskriminacijos sąvoką, tiriant diskriminacijos fakto buvimą ar nebuvimą, siekiama nustatyti, ar tam tikras elgesys, teisės norma, praktika galėtų tam tikrą asmenį dėl tam tikro asmens tapatybės požymio (aptariamam atveju – dėl negalios) priversti atsidurti mažiau palankioje padėtyje nei kitas asmuo, neturintis šio požymio.

Lygių galimybių įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta, kad, įgyvendindamas lygias galimybes, prekių pardavėjas, gamintojas ar paslaugų teikėjas, nepaisydamas lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos, privalo visiems vartotojams sudaryti vienodas sąlygas gauti tokius pačius gaminius, prekes ir paslaugas, įskaitant aprūpinimą būstu, ir taikyti vienodas apmokėjimo sąlygas ir garantijas už tokius pačius ir vienodos vertės gaminius, prekes ir paslaugas.

Viena iš asmens su negalia individualiųjų pagalbos poreikių rūšių yra šuo pagalbininkas (Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymo 24 straipsnio 2 dalies 6 punktas). Asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymo 30 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad

siekdamas sumažinti arba pašalinti sutrikusių funkcijų įtaką savo savarankiškumui ir mobilumui, asmuo su negalia gali naudotis šuns pagalbiniu, kuriam išduotas šuns pagalbiniu akreditaciją patvirtinantis dokumentas, teikiama pagalba. Šio įstatymo 30 straipsnio 3 dalies 1 punkte įtvirtinta, kad asmuo su negalia, naudodamasis šuns pagalbiniu pagalba, turi teisę patekti į viešąją erdvę, visuomeninės ir kitos paskirties pastatus ar statinius ir būti juose.

Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekso 7 straipsnio 3 dalyje keleivių vežimo organizatorius apibrėžiamas kaip fizinis ar juridinis asmuo, kita organizacija ar jų padalinys, kuris sudaro technines sąlygas vežėjui ir keleiviui, pasitelkiant elektroninių ryšių priemones, susitarti dėl keleivių vežimo lengvaisiais automobiliais pagal užsakymą už atlygį.

Kelių transporto kodeksas nenumato keleivių vežimo organizatoriaus atsakomybės už vairuotojų, teikiančių keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais pagal užsakymą paslaugas, veiksmus.

Keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais pagal užsakymą ir lengvaisiais automobiliais taksi taisyklės tvirtina susisiekimo ministras (Kelių transporto kodekso 18¹ straipsnio 1 dalis).

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2012 m. sausio 27 d. įsakymo „Dėl Keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais pagal užsakymą ir lengvaisiais automobiliais taksi taisyklių patvirtinimo“ Nr. 3-80 2 punktą numato, kad šios taisyklės yra privalomos vežėjams, keleivių vežimo pagal užsakymą ir taksi veiklas vykdančioms vairuotojams bei jų keleiviams.

Tyrimas dėl paslaugų prieinamumo asmenims su negalia pradėtas gavus Pareiškėjos Skundą dėl galimos diskriminacijos negalios pagrindu, Vairuotojui teikiant keleivių pavėžėjimo paslaugas. Pareiškėja nurodė turinti regos negalią ir besinaudojanti šuns pagalbiniu pagalba. Tarnybai pateiktame Skunde Pareiškėja teigia, kad 2025 m. liepos 5 d., per „Uber“ platformą užsisakius automobilį, atvykęs Vairuotojas atsisakė jį vežti dėl kartu buvusio šuns pagalbiniu.

Iš Pareiškėjos pateiktų įrodymų ir paaiškinimų nustatyta, kad jai iškvietus automobilį per „Uber“ platformą, atvyko Vairuotojas. Kaip teigia pati Pareiškėja, Vairuotojui pravažiavus pro ją, ji pati jam paskambino. Iš Vairuotojo paaiškinimų taip pat galima daryti išvadą, kad tarp Pareiškėjos ir Vairuotojo vyko telefoninis pokalbis. Pareiškėja nurodo, kad telefoninio pokalbio metu Vairuotojas atsisakė jį vežti dėl to, kad ji buvo su šuniu pagalbiniu. Vairuotojas savo paaiškinimuose taip pat patvirtino, kad atsisakė vežti Pareiškėją su šuniu. Vairuotojas nurodė, kad tik vėliau suprato, jog šuo

yra pagalbininkas ir Pareiškėja turi regos negalią, todėl pakvietė ją į automobilį, tačiau tuo metu iškvietimas jau buvo atšauktas. Pareiškėja teigia, kad būtent Vairuotojas atšaukė kelionę.

Iš abiejų šalių paaiškinimų matyti, kad iš pradžių Vairuotojas atsisakė vežti Pareiškėją su šuniu pagalbininku. Vairuotojo argumentai, esą jis ne iš karto suprato, jog Pareiškėja turi regos negalią ir ją lydi šuo pagalbininkas, vertintini kritiškai, nes vežimo paslaugas teikiantis asmuo privalo elgtis atsakingai ir rūpestingai, ypač tais atvejais, kai situacija gali turėti įtakos asmens teisei į lygiateisį paslaugų prieinamumą. Todėl atsisakymas suteikti paslaugą neįvertinus situacijos gali būti vertinamas kaip diskriminacija. Pažymėtina, kad Bendruomenės gairėse aiškiai nurodyta, jog vairuotojai negali atsisakyti vežti keleivių su negalia, keliaujančių su šunimis pagalbininkais, net jei tai prieštarauja jų religiniams įsitikinimams ar jie jaučia baimę šunims. Tokie atvejai nelaikytini pagrįstu atsisakymu suteikti paslaugą. Atsižvelgiant į išdėstytą, laikytina, kad Pareiškėjai buvo atsisakyta suteikti paslaugą dėl to, jog ji turi regos negalią ir naudojasi pagalbinio šunimi. Toks elgesys atitinka tiesioginės diskriminacijos dėl negalios požymius, kaip jie apibrėžti Lygių galimybių įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje. Tokie veiksmai atitinka diskriminacijos dėl negalios požymius, kadangi šuo pagalbininkas yra būtina pagalbos priemonė regos negalią turinčiam asmeniui. Toks Vairuotojo elgesys pažeidžia ne nediskriminavimo principą, numatytą Lygių galimybių įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1 punkte, bet ir „Uber“ Bendruomenės gaires, kurios draudžia atsisakyti vežti keleivius dėl jų negalios ar dėl to, kad juos lydi šuo pagalbininkas.

Kartu pažymėtina, jog pagal Lygių galimybių įstatymo 17 straipsnio 2 dalį, lygių galimybių kontrolierė, be kita ko, teikia išvadas ir rekomendacijas bet kokiais su diskriminacija susijusiais klausimais dėl šio įstatymo įgyvendinimo, taip pat pasiūlymus valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms dėl lygių teisių įgyvendinimo politikos prioritetų. Įvertinus šio tyrimo metu surinktą medžiagą, rekomenduojama UAB „Uber Lithuania“ papildomai priminti Lietuvoje dirbantiems „Uber“ platformos vairuotojams, kad draudžiama diskriminuoti asmenis dėl negalios, įskaitant atvejus, kai keleivį lydi šuo pagalbininkas.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, bei vadovaudamasi Lygių galimybių įstatymo 16 straipsniu, 17 straipsniu, 29 straipsnio 2 dalies 6 punktu, 30 straipsnio 3 dalimi,

lygių galimybių kontrolierė

n u s p r e n d ž i a :

1. Įspėti (duomenys neskelbtini) dėl padaryto lygių galimybių pažeidimo.

2. Su sprendimu supažindinti Pareiškėją, (duomenys neskelbtini), UAB „Uber Lithuania“.

3. Įpareigoti UAB „Uber Lithuania“ išnagrinėti pateiktą rekomendaciją bei per 30 dienų pateikti atsakymą.

Sprendimas per 1 (vieną) mėnesį nuo jo gavimo dienos gali būti skundžiamas Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka arba Lietuvos administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, 01402 Vilnius) Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatyme nustatyta tvarka.

Lygių galimybių kontrolierė

Birutė Sabatauskaitė